

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA**KRAJINA****Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko****Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

I. LETO

Murska Sobotica, 4. decembra 1932.

ŠTEV. 40

Naša vera.

Ni je bilo večje nesreče, ki je zadela človeški rod, kakor je bila svetovna vojna. Neizmerno gorje je zajelo človeštvo, porušili so se temelji človečanstva. V imenu usmiljenega Boga se je blagoslovljalo moralno orožje, ki je imelo uničevati brate v isti veri. O, kolika zaslepljenost, o kako kruto teptanje človeške vesti in človekovega bistva! Kosti desetih milijonov padlih in radi vojne umrlih proklinjajo to človeško morijo, pohabljeni, vdove in sirote so živi spomeniki te največje tragedije, odkar svet stoji.

Protičloveški, protinaravni so bili nameni onih, ki so zanetili svetovni požar. Močnejši narodi in njih eksponenti, kralji in cesarji, so hoteli še več narodov podjarmiti, hoteli so dobiti še več tuje-rodnih ljudij v svojo oblast, da bi jih izžemali in zlorabljali v svojo korist. Sužnjem se jim je hotelo, v Evropi naj bi gospodoval le en narod, germanski, in vsi drugi naj bi jim služili. Madžari, Bolgari bi jim bili le za pomoč v vojni dobri, kasneje, ako bi dobili vojno, bi jih tudi potisnili med drugorazredne narode.

„Božja pravica mora zmagati“, so kričali na vsa usta. — In niso se zmotili. Pravica je zmagala in zmagali so oni, proti katerim so zanetili vojno in jih hoteli uničiti. Pred 14 leti so začeli njihovi prisiljeni pomočniki — podjarmljeni narodi — spregledati in v vsej svoji vsebini se je oglašila beseda „sloboda“. Človeška bitja so postajala ljudje, pričeli so se zavedati skupnosti in pripadnosti v narode, ki imajo pravico do slobodnega solnca na zemlji. Takrat šele, ko so narodi te zahteve postavili in sklenili, si jih izvojevati, je postala vojna neka vrednota. V tem trenutku pa se je vojna sreča tudi obrnila proti tistim, ki so to klanje povzročili.

Stoletja smo bili Slovenci in Hrvati pod tujim jarmom, da smo se skoro navadili na svojo usodo. Zadovoljni smo bili z drobtinami, ki so padale raz miz vladajočih narodov. Oslepeli smo, da nismo videli svoje žalostne eksistence. Klic iz Juga, kjer ni nikdar ponehala zahteva po slobodi,

kjer je živela živa vera, da bo Kosovo maščevano, nas je pred 14 leti zbudil. Spomnil nas je velike resnice, da smo bratje, trije, živeti na jugu Evrope; da smo bili nekdanje eno, zato smo imeli lepo preteklost; da nas čaka velika bodočnost, ko bomo zopet eno.

In napočil je zgodovinski 1. december 1918, ko smo južni Slovani odvrkli od sebe okove, ki so nam jih tujci navezali. V roke našega svetlega Vladarja Aleksandra I. smo položili sveto prisego, da hočemo zopet postati eno, kakor smo bili, trije neločljivi bratje. Veseli in srečni smo

bili skupno z našim Vladarjem Ujediniteljem.

Ne motijo nas težave, ki se pojavljajo kakor drugod, tudi pri nas, ko urejemo svoj novi skupni dom na zemlji. Predolgo smo bili ločeni, pa so nam naši stari gospodarji vcepili različne miselnosti. Verujemo v naš 1. december, zato bodo z dobro voljo te razlike odpadle.

Prepričani smo, da preneha naša sloboda in naša nacionalna eksistenca, ako bi spremenili program 1. decembra. Po tolikih stoletjih bridkih izkušenj mora v nas vseh plamteti živa vera in prepričanje, da samo sloga Slovana spasava.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Naš poslanik na bolgarskem dvoru je posetil bolgarskega ministrskega predsednika Mušanova in mu izročil noto, v kateri zahteva naša vlada nujen sestanek mešane komisije, radi preiskave dogodkov, ki so se odigrali v Rešni, v srezu Bosiljgradu. Bolgarski komiti so namreč zopet vdrti na naše ozemlje, pri čemur je prišlo do oboroženega spopada z našimi čuvarji meje. — Narodna skupščina je odobrila konvencije o tujskem prometu s Č. S. R. in začasni trgovinski sporazum z Grčijo. — V Narodni skupščini se je izvolil odbor za proučitev društvenega in zborovalnega zakona. V odbor pride 26 članov, med njimi bo tudi naš narodni poslanec g. Benko. — V Beogradu se je vršila skupščina jugoslovenske-madžarske delniške družbe za izmenjavo blaga. Družba je že začela z rednim poslovanjem. — Minister za socialno politiko in narodno zdravje je izdal odlok o povišanju prispevkov za nezgodno zavarovanje. — Prispevek se poviša za primer nezgode od 6 na 7 Din za 100 Din zavarovalnega zasluga in za nevarnostni odstotek 100. To povišanje stopi v veljavo 1. januarja 1933. — Skupščinski odbor, ki razpravlja zakon o zaščiti kmetov, je prav pridno na delu.

Bolgarija. Ministrski predsednik Mušanov je imel izčrpen ekspozé o notranjem položaju države. Ugotovil je, da je komunizem v državi izza zadnjih občinskih volitev zelo oslabil. Napovedal je tudi veliko reformo v svrhu prilagoditve pouka sedanjim časom. Glede zunanje politike je naglašal, da goji bolgarski narod samo to željo, da bi si izboljšal svoj položaj z delom in mirovnimi sredstvi in da ga nihče ne more dolžiti, da bi bil za vojno. Odkritostna želja Bolgarije je, da bi stopila v neposredna pogajanja z Jugoslavijo, v svrhu odstranitve nekaterih nesporazumov. — Obračunavanje med makedonskimi se nadaljuje. Tako je nek neznanec

med vožnjo na tramvaju sredi Sofije ustrelil policijskega agenta Bučkova. Preden je prišla policija, je neznanec pobegnil v smeri proti madžarskemu poslaništvu, v nekem avtomobilu.

Nemčija. Neprenehoma se vrše pogajanja in posvetovanja, kako bi se sestavila nova vlada. Po Hitlerju, čigar pogoje ni mogel sprejeti Hindenburg, je stopil v ospredje general Schleicher. Kakor zatrjujejo, je Schleicher postavil kot pogoj za prevzem vodstva nove vlade, odgoditev državnega zbora do meseca januarja, da bi lahko do tega časa razčistil zavozeni položaj. Seja novega državnega zbora bo najbrže že 6. decembra, kateri bo predsedoval najstarejši poslanec, narodni socialist general Litzmann.

Poljska. V veljavo so stopile nove carinske tarife, ki pa so pravomočne že od 7. septembra naprej. Postavke so znižane za povprečno 25 odstotkov.

Italija. Da se razpravlja o kritju proračunskega primanjkljaja, se je sestala fašistična zbornica. Dohodke pokrajin so znižali za 404 milijonov lir. — Ker se veliki fašistični svet ni mogel sporazumeti o smernicah nove italjanske notranje in zunanje politike, je odgodil svoja posvetovanja za 14 dni.

Nizozemska. Nizozemska zbornica je sklenila zvišanje carinskih pristojbin za 30 odst. za vse one izdelke, ki se izdelujejo na Nizozemskem.

Madžarska. Za časa bivanja avstrijskega kancelarja v Budimpešti, se je sklenil formalen dogovor med Avstrijo, Madžarsko in Italijo, po katerem stopijo te države med seboj v tesnejše gospodarske odnose. — Ministrski predsednik Gömbös bo odpočival v Nemčiji in Avstriji šele meseca decembra. — Policija je odkrila novo širokopotezno komunistično zaroto. Doslej je bilo aretiranih 17 oseb. Med aretiranci sta tudi dva jugoslovenska državljane.

Švedska. Vojaški izdatki bodo znižani za 20 milijonov kron. Prihranke bo vlada uporabila za ustanovitev velikega fonda za brezposelne.

Zastopnik Nj. Vel. kralja pri otvoritvi odranske šole.

Pri blagoslovitvi in otvoritvi odranske šole bo udeležen Nj. Vel. kralj po svojem zastopniku. Kakor znano je naš vladar poklonil odranski šoli lepi dar 10 tisoč dinarjev. Kako pri srcu je pa Prekmurje našemu vladarju, kaže tudi nova naklonjenost, ki jo izkazuje s tem, da pošlje k otvoritvi svojega zastopnika. Otvoritve pa se bo udeležil najbrže tudi g. minister prosvete sam, ako mu bo čas dovoljeval, ali pa pošlje svojega zastopnika.

Agrarna zadruga.

Pred leti se je ustanovila v Črensovcih Agrarna zadruga, ki je zbrala kmalu v svojih vrstah res lepo število članov, okrog 5000. Področje zadruga je obsegalo Prekmurje in Medžimurje. Ni čuda, da je Agrarna zadruga zbrala toliko članov, saj si je vzela v svoj program rešitev našega najbolj prerečnega gospodarskega vprašanja: *agrarno reformo*. Naš človek je odvisen od zemlje in eksistenca našega kmeta je bila in je še odvisna od ureditve agrarne reforme. Zato je bilo za zadrugo veliko zanimanje. Ako še pridamo, da je bila vsa politična moč takrat v rokah ljudi, ki so to zadrugo ustanavljali, je razumljiv razmah zadruga.

Bili so pa že takrat ljudje, ki so bili črnogledi in niso pričakovali od te zadruga ničesar. Veliko število agr. interesentov je ostalo izven zadruga. Razvoj zadruga in dogodkov je dal prav tem. Zadruga si je kot prvo in glavno točko svojega programa postavila: *odkup agrarne zemlje od veleposestnikov za svoje člane*. Priznati je treba, da je to bila velika in dokaj težka naloga. Znamo, da so se vršila tudi pogajanja za zemljo. Zadruga je pa baš v tej najglavnejši točki odpovedala. Likvidacija agr. reforme se razvija mimo zadruga in danes ni skoraj človeka, ki bi v tem najpoglavnejšem vprašanju pričakoval še česa od zadruga. Zadruga sama je ta glavni cilj opustila in spreminjala pravila na vsakem občnem zboru, da se je končno iz Agrarne zadruga izlevila neka gospodarska podporna zadruga.

Zanimivo je tudi, kaj pravijo nekateri člani Zadruga, kako se jih pridobilo za pristop. Ko se je govorilo za odkup gozdov, se je pobiralo po občinah pristopnina in deleže za zadrugo, ljudje so pa razumeli, da je to kapora za log. Ko iz vsega tega ni

bilo nič, so začeli ljudje zapuščati zadrugo in zahtevajo izplačilo deležev. Tako zahteva nekje cela občina izplačilo deležev in je priglasila svoj izstop. Danes ni jasno, kako si zamišlja Zadruga odkup agrarne zemlje in gozdov za svoje člane. Gozd je sicer kupljen, a je tako daleč, da nimajo člani kot taki, od njega dobene neposredne koristi. Zadruga sama pa najbrže tudi ne mnogo. Agrarno zemljo pa, kakor sodimo po razpoloženju agrarnih interesentov, bo vsakdo svojo odkupil brez Zadruga. Država sama mu omogoča odkup agrarne zemlje na obroke. Tako stoji črensovska agrarna zadruga že daleč od svojega prvotnega programa, kar dobro vedo vsi člani in ves narod.

Ustreljen tihotapec.

V noči od sobote na nedeljo so skušali prekoračiti našo mejo neznani tihotapci. Med njimi je bil tudi Gostonyi Peter, mali kmet iz Markovec, ki je hotel nesti na Madžarsko brenčto jabolk. Ko so se tihotapci približali meji, jih je nenadoma ustavil graničar. Seveda so se prestrašeni tihotapci podali v beg in ker se na klice graničarja niso ustavili, je ta začel streljati. Pri tem pa je drugi strel zadela Gostonya, ki je obležal mrtev na tleh. Drugim se je pa posrečilo, da so srečno zbežali. Gostonyi zapuščal 8 neprskrbljenih otrok.

To je od 22. oktobra že peti slučaj, da je moral tihotapec za svoje dejanje žrtvovati življenje. A kljub temu se najde še vedno kdo, ki skuša tihotapiti malenkosti preko meje in ne pomisli, da je to igra z življenjem.

Zborovanje županov.

Kakor v Lendavi, tako se je vršilo tudi v Beltincih zborovanje županov iz gornjega dela lendavskega sreza. Zborovanja so se udeležili vsi župani. Banski uradnik g. Gorkič je dajal potrebna pojasnila za sestavo občinskih proračunov. Pogovor je pa prišel tudi na druge občinske zadeve. Med drugimi zadevami se je konstituiral tudi sreski pododbor Županske zveze. Za spodnji del sreza so beltinskemu zborovanju prisostvovali gg. župani Šiftar in Car ter tajnik Ošlaj. Pododbor županske zveze se je sestavil naslednje: Škoberne Franc, župan iz Črensovec predsednik, Šiftar Geza, župan iz Lendave, podpredsednik, Erjavec Mihael, bratonski župan, tajnik; Ošlaj Joško, obč. tajnik, blagajnik, v odboru so še: Peterka Martin, Beltinci, Dravec Joško, Turnišče, Horvat Štefan, Bogojina, Car Josip, Dobrovnik in Kiralj Josip, Gornji Lakoš.

Tako je ustanovljen tudi v našem srezu pododbor županske zveze, ki bo zastopal naš srez v županski zvezi. Odbor, ki je bil izvoljen enoglasno, pa nam je porok, da bo delo šlo kaj pridno od rok.

Izpremembe v občinski upravi.

V občini Kapca, je bil razrešen g. župan Lebar Jožef in več odbornikov, ki so deloma že umrli, ali pa so tako stari, da več ne morejo opravljati svojih dolžnosti. Za župana je bil imenovan dolgoletni podžupan, odni cenilec, podpredsednik krajevne organizacije g. Koter Mihael. V odboru pa med drugimi tudi g. šol. upravitelj Horvat Janko. Novemu odboru želimo mnogo uspehov pri njegovem delovanju.

Murska Sobota

— **Odhodnice.** V zadnjem času smo imeli kar dve odhodnici. V soboto se je poslavljajal od nas g. sodnik Verlič. Njegovi številni prijatelji so mu priredili pri Fafliku poslovilni večer, ki je dokazal, spričo velike udeležbe iz vseh slojev prebivalstva, njegovo priljubljenost. — **Tukajšnji Sokol** pa je priredil v ponedeljek poslovilni večer svojemu odhajajočemu bratu kapetanu Gavriloviču. Tudi tokrat je bil obisk nad vse časten in odhajajoči g. komandant mesta se je lahko prepričal o svoji simpatiji, ki jo uživa pri nas. Na večeru je sodeloval tudi sok. jazz orkester. — **Obema želimo ponovno kar največ zadovoljstva na novih službenih mestih.**

— **Lutkovo gledališče.** Dolgo so naši otroci pogrešali svojega gledališča. Redke mladinske predstave v Sokolskem domu nikakor niso zadoščale. Zato ni čudno, da so otroci večkrat govorili staršem: „Vi vedno hodite igre gledat, mi pa nič. Kdaj bo za nas kaka igra?“ To so zlasti občutili tisti otroci, ki so drugod imeli priliko gledati Gasperčekovo umetnost. Kako so se otroci razveselili, ko so zvedeli, da bodo tudi oni imeli svoje gledališče. Kako so jim sijala lička, kako so se jim svetile oči, ko so gledali prvič lutke. Z napetim pričakovanjem so se veselili druge igre. In ko je minila nedelja brez predstave, jim kar ni bilo všeč. Zadnja predstava, v nedeljo popoldne, je pa že tako prišla mlada srčeca, da so še doma potem občudovali Repoševa, hvalili Janka in princezino ter rajali s palčki in se veselili nad vrnitvijo princezine in novega princa Janka. — **Čestitati moramo Sokolskemu društvu, da je spoznalo, da je treba dati tudi otrokom, kar je njihovega in da se tudi denarnih žrtev ne ustraši, da bo pomagalo naravnati vzgojo otrok v pravo pota. Da bo otroško gledališče še nadalje dobro uspevalo in se še razvijalo, nam je porok požrtvovalnost br. staroste, dipl. lutkarja br. Ščuke in številnih sodelavcev.**

Dolnja Lendava

— **Dijaška kuhinja.** Naša najbolj pomembna socialna ustanova zelo lepo uspeva in deluje. Hrana je vedno boljša in boljša. Omeniti moramo, da sta oba naša mesarja g. Bohar in g. Unger obljubila, da bosta vsak dvakrat tedensko dala meso. Tako dobe naši otroci štirikrat tedensko gorko, dobro govejsko juho. Hvala obema dobrosrčnim darovalcem.

— **Novi komandant mesta.** Premeščen je bil iz Lendave komandant mesta, poručnik g. Markovič. Njegovo novo mesto je Otočac. Na njegovo mesto pa je prišel g. poručnik Golubović iz Varaždina. Markoviču in njegovim soprog, ki sta bila oba delavna člana našega Sokola, je priredilo društvo lep poslovilni večer.

— **Sokolski orkester.** Že dolgo se je čutila potreba po lastnem orkestru in sedaj se izpopolnjuje tudi ta potreba ne samo našega Sokola, ampak cele Lendave. Kraj, kakor je Lendava mora pač imeti svoj orkester. Imamo izvrstne moči, zakaj se torej ne bi ti zbrali in nam tu in tam nudili umetniške užitke, ki smo jih vsi potrebni. Orkester je prav močan in ga vodi učitelj g. Ljubič. Pred kratkim smo dobili pevski zbor, ki bi pa o njem želeli, da bi se še bolj izpopolnil, sedaj imamo že orkester, na odru vidimo večkrat dramske predstave, kar pač svedoči, da Lendava v marsičem napreduje. Z voljo in z ljubeznijo se bo dalo marsikaj napraviti.

— **To ni lepo.** Minuli petek smo imeli praznik Sv. Katarine, ki je patrona naše fare. Nekateri mislijo, da morajo praznik izrabiti v to, da se napijejo. Tako so naravnili neki lendavski mladiči, ki so se na večer valjali domov po ulicah.

— **Vljudno se naprošajo vsi naročniki Murske Krajine, da poravnajo naročnino v tajništvo sres. organizacije.**

— **Sestanek v Goricah.** Da se tudi prebivalstvo Lendavskih goric seznanj s pomenom stranke, se je vršil v ponedeljek sestanek pri g. Magdiču, na katerem so poročali preds. kraj. organizacije g. Škalič, g. župan Šiftar in tajnih Geder.

— **Izredni občni zbor,** ki ga je imela v nedeljo Zadruga hranilnica in posojilnica je lepo uspel. Namen obč. zbora je bil ta, da se zadruga v svojem delovanju še bolj razvija. V načelstvo sta bila izvoljena gg. Majzelj Viktor, dimnikarski mojster iz D. Lendave in Kocon Nikolaj, pos. in mizar iz Čentibe, v nadzorstvo pa gg. župnik Škalič in dr. Pikuš. Tako je zadruga pridobila nove delavce in tako vodstvo je najboljši porok za uspešen razvoj naše mlade kreditne zadruga.

Sprememba v cestnem odboru.

G. ban Dravske banovine je imenoval za člane-odbornike sreskega cestnega odbora naslednje gospode: Dravec Jožefa, župana v Turnišču, Casar Jožefa, posestnika in mizarja iz Strehovec in Horvat Andreja, posestnika iz Odranec. Istočasno so razrešeni dolžnosti odbornikov cestnega odbora gospodje: Hajdinjak Anton, narodni poslanec na lastno prošnjo ter po potrebi Litrop Štefan bivši župan in banški svetnik v Turnišču in Puhan Franc, župan iz Bukovnice.

DOPISI

Prosimo cenj. naročnike, da poravnajo zaostalo naročnino vsaj do 10. decembra 1932. Naročnina od 1. marca do 31. decembra 1932 znaša Din 27 —. Onim, ki so plačali več, prenesemo preostanek na leto 1933.

Pertoča. Po zaslugi tukajšnega učiteljstva je doživela naša šol. mladina preteklo nedeljo 13. t. m. zelo pomemben dan, ki ji bo ostal v trajnem in prijetnem spominu vse življenje. Obdarovano je bilo po Ciril-Methodovi družbi 117 najrevnejših otrok z raznimi kosi obleke in je bilo razdeljeno med šol. otroke: 27 oblek za deklice, 21 hlač in 8 sukenj za dečke, 7 kril za deklice, 17 sveate-rov, 46 čepic, 24 trikot-žabic in 90 parov nogavic ter 27 kom. različnih čitank. Vse blago je prinesla iz Ljubljane odbornica C. M. družbe gospa Nilka Potočnikova, ki je prispela že na predvečer. Po službi božji je gospod župnik Varga oznanil, da se bo po maši vršilo obdarovanje in se je tudi s prav toplimi besedami spomnil C. M. družbe, ki nam je toliko daril poslala. Po službi božji se je takoj napolnil razred v novi šoli z malčki in stariši, ki so bili v nestrpnem pričakovanju. Navzoči so bili ga. Nilka Potočnikova, g. župnik, gg. župani iz Pertoč, Večeslavca, Ropoče in Krašč ter domače učiteljstvo. Najprej je spregovoril g. šol. uprav., ki se je v imenu vseh zahvalil C. M. družbi, posebej pa še njeni odposlanki ge. Potočnikovi. Nato je nagovorila mladino ga. Potočnikova, ki jih je v vznešnih besedah bodrila k pridnemu učenju, k pokorščini do starišev in učiteljstva ter z res izbranimi besedami vzbujala ljubezen do domače grude in do naše lepe domovine. Obljubila je tudi v imenu družbe, da nam bodo tudi v bodoče naklonjeni. Končno se je učenka višje nar. šole, ki je podarila gospej lep šopek, zahvalila v imenu vseh obdarovancev Ciril-Methodovi družbi in še posebej gospe Potočnikovi ter obljubila, da se hočejo vsi pridno učiti, da bodo zamogli enkrat zvesto ljubiti in služiti svoji lepi domovini Jugoslaviji. — **Ciril-Methodovi družbi** kakor tudi ge. Potočnikovi pa tukaj ponovno izrekamo iskreno zahvalo ter se priporočamo za nadaljno naklonjenost.

Odranci. Naša šolska zgradba je dograjena in jo je komisija tudi že pregledala in prevzela. Kolavdacija se je izvršila v sredo dne 23. novembra. Komisija je ugotovila, da je zgradba zgrajena točno po načrtih. Vsa dela so izvršena točno in dobro. To priznanje je velikega pomena za naše domače mojstre, saj so prav vsa dela izvršili domači obrtniki. To nam kaže, da imamo v naši ožji domovini res prvovrstne mojstre. Šola bo posvečena in otvorjena v nedeljo dne 11. decembra. Posvetitev bo izvršil preč. gospod beltinski župnik. Posvetitvenih in otvoritvenih svečanosti se bodo udeležili zastopniki raznih uradov. Tako bo zastopana banska uprava in bo prišel najbrže sam gospod ban, zastopnik prosvetnega oddelka banske uprave, sreski načelnik, šolski nadzornik in drugi odlični gosti. Take svečanosti se vrše le redkokedaj, zato se bomo Odrančarji potrudili, da bo posvetitev naše šole res dostojno in praznično proslavljeno.

ŠIVALNE STROJE

radio aparate, gramafone

in plošče kakor tudi kolesa in vsakovrstne dele dobite

dokler zaloga traja po stari nižani ceni

pri tt. ERNEST ŠTIVAN v Murski Soboti.

na. Vabimo vse okoliške občane, da se udeležijo naših svečanosti.

Mrtvarjevci. Tudi mi se pridružujemo našim bratskim organizacijam JRKD, ki so že izrekle hvalo našemu neutrudljivemu gospodu poslancu, da je preskrbel seno. Kot najmlajša organizacija mu izrekamo pristrčno zahvalo za njegov trud. Spominjamo se, da smo ga baš mi prvi naprosili, da nam preskrbi seno, ko nas je poletni enkrat obiskal. Vsi smo s senom zelo zadovoljni in bo ta čin ostal vedno v spominu vsem nam. Izrekamo našemu poslancu popolno zaupanje in ga bomo vsikdar podpirali.

Žiški. Novine nam povejo, da je tistim dvema gospodoma, ki sta bila razrešena kot občinka odbornika, zelo žal za to čast. Za vsako nesla- nost pa res ni treba podpisovati. Ta- ke izjave so prazne čenče in frlice, ki jih sosede pripovedujejo skozi kuhinjska okna. Kar se pa tiče agr. zemlje in interesento je pa res, da smo zadovoljni, saj v naši občini vsa- ko dete dobro zna, koliko se je pre- klinjalo in kako se je delila agrarna zemlja. Mi samo želimo, da se ob priliki vse krivice popravijo. Ne bi nam pa nič škodilo, če bi dobili več agr. zemlje, pa če tudi Trebež. Zdaj so vsaj ljudje, ki se za to poteguje- jo, včasih pa se nihče ni za to brigal. V ostalem so pa vsa zavijanja udo- mačena že od nekdaj pri Novinah.

— **Črensovci.** Strelska družina v Črensovcih in Gor. Bistrica sta si v teku zadnjega meseca zgradile skupno lepo strelišče ob Muri na od grofice Marije Zichy podarjenem svetu. Pre- cejšnje delo gradnje je bilo izvršeno potem članskega kuluka, delno pa iz podpor družini naklonjenega prebiva- lstva, za kar se jim tem potom izreka najlepša zahvala.

Strahote svetovne vojne.

V Londonu so sestavili statistiko o žrtvah svetovne vojne iz katere je razvidno sledeče: V bitkah je padlo 10 milijonov vojakov. Nad 13 miljo- nov prebivalcev mest vasi i. t. d. je izgubilo življenje. 9 milijonov otrok je izgubilo svoje očete. Število vdov je 5 milijonov a nad 3 milijone vojakov je bilo ujetih. Število ranjencev pa je tako veliko, da se ne more dognati. Izračunali so tudi, da je za časa tra- janja svetovne vojne umrlo vsako mi- nuto 6 oseb . . . Številke dovolj jasno pričajo od vseh minulih strahotah.

Ukinitev uradnih dnevov.

Okrajno sodišče v Murški Soboti naznanja, da so uradni dnevi v Gornji Lendavi in v Križevcih radi nezadost- nih proračunskih kreditov s 30. no vembrom 1932 ukinjeni.

Mlinarji in merično.

Zadnje tedne je bilo po vseh naših vaseh veliko razburjenje, ker so začeli pobirati merično namesto 10% kar 15%, ali od sto kil so brali 15 kil meričnega. Popolnoma razumljivo je, da so se kmetje upravičeno razburjali, saj bi na ta način morali dati od svojega pridelka skoraj polovico za predelavo pridelka. Našim poslancem se je pa posrečilo, da so odvrnili to veliko krivico. Ministrstvo za trгови- no in industrijo je namreč izdalo no- vo naredbo, po kateri bodo mlinarji plačali za kmečko mletje le 2% in to od zaslužka, ne pa od količine, ki jo da kmet mleti. To se pravi, če mlinar zasluži pri 100 kg povprečno 15 Din, plača od tega le 30 par davka. Radi tega ne bodo prisiljeni mlinarji brati večjega meričnega, kakor dozda.

MLADI ROD.

D.š.

Atilov grob.

Onstran Mure, ne daleč od Ka- pele stoji griček, katerega veže naj- starejše ustno sporočilo s samim si- lovitim hunskim kraljem Atilo, šibo božjo, ki je v letih od 434. do 453. po Kr. s svojo divjo vojsko prizade- jal obilo straha tudi Starim Slova- nom. Zato je tudi spomin nanj še živ med našim narodom. Najbolj skriv- nostna je bila smrt in pokop tega divjega kralja. Na ta dogodek sa na- naša tudi pripovedka z onstran Mure, ki se glasi:

Ko je umrl hunski kralj Atila, so ga neverniški pesoglavci pokopali na najskrivnejšem kraju, na nekem griču med Muro in Dravo. Truplo so položili v zlato krsto, to v srebr- no in obe še v železno, tako da leži v treh krstah.

Pokopali so ga štirje pogrebci naskrivaj, da ni nihče drug vedel kje. Ker so se zbal, da bi kdo izmed njih samih ne ovadil, kje leži pokopan njihov kralj, so sklenili tudi sami umreti. Drugi pogreb je ubil prvega, tretji drugega, četrti tretjega, nato si je četrti še sam sebi glavo odsekal.

Tako je ostal Atilov grob ne- poznán. Konečno so ga stari ljudje vendarle izvihali na omenjenem griču blizu Kapele. Spoznali so ga baje po neki luknji, stari zidanci podobni, v kateri so v davnih davnih časih našli vse polno hunskega orožja in mučil- nih priprav. Šafaričev Lojzek, ki mi je znal še vse to predati, je celo za- trjeval, da je njegova babica, če ne ta, pa od babice babica prav gotovo na lastne oči videla vse stare hunske sablje, sekire, nože in celo žage, s katerimi so ti poganski pasjeglavci žagali kristjane kar na dvoje.

(Podobna pripovedka o Atilovem grobu je bila objavljena tudi v „Kre- su“ in ponatisnjena v „Bajkah in pri- povedkah slovenskega ljudstva“ od dr. Kelemine.)

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
v Murški Soboti

RONNY

z KÄTHE von NAGY i WILLY FRITSCH.

Napisana po Pressburgu i Schün- zelu. Besedila pesmi : Schanzer i Welisch. Godba Emerich Kal- man. Produkcija : Günthes Sta- penhorst. Režija : R. Schünzel.

Predstave se vršijo: v NEDELJO,
dne 4. decembra popoldne ob 1¼4 uri
in zvečer ob ½9 uri.

Hišo proda primerno tudi za trgovino
v Murški Soboti, Slovenska ulica 10.
LAZAR ANA.

SOKOL

V nedeljo dne 4. 12. ob 3. uri popoldne pride v Sokolski Dom sv. Miklavž, ki bo obdaril pridno Sokolsko dečo in naraščaj.

Sv. Miklavž pride z Gašperčkom, ki se bo podal zopet k g. Repoševu reševat zakleto kraljčino.

Sokolska deca pa bo zaigrala primerno igrice.

Pripeljite malčke! Vstopnine ni!

**

Br. čete opozarjamo, da naj zbirajo in pripravijo podatke za „Veliki stat. izkaz“ ter za občne zборе. Zdravo!

Organizacija.

Krajevnim organizacijam!

Posamezne krajevne organizacije do danes še niso vpsale točen se- znam vseh svojih članov. Zato pro- simo, da se nam ti sezname nemudo- ma vpošljejo.

Krajevne organizacije naj ispol- nijo svoje članske sezname in nam novoprijavljene člane vedno takoj pri- javijo.

Srečna organizacija JRKD
Murška Sobotn.

Iz delovanja Združbe trgovcev.

Sladkorne cene.

Združba trgovcev za srez Mur- ska Sobotn v Murški Soboti opozar- ja vse svoje člane, (trgovce s specer- ijskim blagom) na okrožnico, ki jo je razposlalo srezko načelstvo v Mur- ski Soboti pod št. 9260/3 z dne 25. novembra 1932, ki se glasi:

Cene sladkorja so se nekako ustalile ter se gibljejo za 1 kg. v koc- kah ali prahu od dovoljenih 16-75— 17 Din na drobno.

Za 1 kg v kristalu (sipi) od do- voljenih Din 15.10 do 15.50 Din.

Kocke v prodaji na debelo za 1 kg 15.80 ter 1 kg kristala na debelo od 13.90—14 Din.

Vsakogar, ki bi sladkor prodajal preko te cene je treba brezpogojno ovaditi semkaj. Globe so od Din 1000 do zneska, ki odgovarja 5% prodajne cene količine, v korist državne blagajne.

Cena sladkorju je bila kakor vsem znano povišana vsled povišane trošarine za 60 par pri kristalnem in 75 pri kockah in moki, izven tega s povišanim poslovnoprometnim davkom za 4½%, in je vsled tega sedaj pro- dajna cena sladkorja v nadrobni pro- daji: Din 17 za kocke in moko ter Din 15.50 za kristalni.

Trgovski potniki ne smejo obiskovati zasebnikov.

V poslednjih letih se je zelo raz- paslo obiskovanje zasebnikov po pot- nikih. Razni potniki obiskujejo od hi- še do hiše zasebnike in jim ponujajo v nakup razno manufakturno blago, perilo, steklenino itd. Taka kupčija pri zasebnikih je ne le po zakonu o obrtih prepovedana, marveč je mno- gokrat tudi v škodo kupcu; saj niso redki primeri, da je kupec, ki je ob živahni zgovornosti potnika za navi-

N. J. S. Miklavžev večer — v soboto ob 20³⁰ uri — pri Fafliku.

Arkadij Averčenko :

Vroč čaj.

Mož se je zgrabil za glavo, le- tal ko blazen po sobi in vpil ko his- tičen: „Mlačen, ha . . . Mlačen . . . Vi vsi skupaj držite . . . Vsi ste proti meni . . . Če je čaj mlačen, vaj ste vi vsi sleparji in ničvred- ni!“

„Nikolaj Ivanovič,“ je dejala Lili p. nosno, „lahko me žalite, ker sem oga ženska, ki živi pri svoji sestri, a hidar morate preudariti, kaj go- srite.“

„Ni treba, da kaj preudarim!“ je vpil mož razdražen.

Prosim . . . toda reči vam mo- žem, da je vaše ravnanje sirovo . . . Če vam moja sestra ne ugaja, čemu ste jo poročili. Mož, ki se norčuje iz ubogih žensk, je v mojih očeh sirovec.“

V tistem trenutku so se odprla vrata znova, v sobo je stopila stara pestunja.

„Kaj pa kričita?“ je zaklicala vsa iz sebe. „Otrok je pravkar zaspal.“

Mož je popadel pestunjo za ro- ko, jo vlekel k mizi in ji dejal: „Pe- stunja! Vi ste edina pametna ženska v hiši . . . Povejte mi, ali je mogo- če piti ta čaj?“

Pestunja je pokusila čaj, nato je spregovorila s prepričevalnim glasom: „Ne, tega čaja pa res ni mogoče piti . . .“

„No,“ je menil mož, „ali nisem vedno trdil, da je pestunja najpamet- nejša ženska?“

„Ona drži s teboj, ker hoče, da ji povišaj plačo. Ona se samo dela tako, kakor da se je spekla v ustnice.“

„Kako spekla?“ je vprašala pe- stunja začudeno, „čaj je vendar lede- no mrzel.“

„Kaj?“ je vpil mož . . . pel- jite starko proč, sicer jo zadavim . . .“

„Milostljivi gospod!“ je jecljala starka in začela jokati.

Tega nisem mogel več mirno gledati. Zgrabil sem klobuk in zbe- žal k sosedom. „Oprostite,“ sem de- jal, „da sem vdril kot neznanec v va- šo sobo. Skozi okno sem vse videl, kar se je pri vas odigralo. Slednji iz- med vas, gospoda moja, ima s svo- jega stališča prav. Vi, gospa, ste va- šemu možu v resnici nalili zelo vro- čega čaja. Vaš mož se je spekel v ustnice in se začel pripraviti z vami. Vaša sestra je stopila čez deset minut v sobo in naravno je, da je bil čaj že mlačen. Pestunja je prišla še de- set minut pozneje ko vaša sestra, in čaj je bil že ledeno mrzel. Znano je, da se toplota tekočine znižja, če pride v stik z zrakovom . . .“

„Oprostite, gospod,“ me je vpra- šal mož, kaj pa hočete prav za prav?“

„Jaz? Prav nič . . . Hotel sem vam odpreti oči . . . Skozi okno sem vse videl, kar se je zgodilo . . .“

„Čedno opravilo!“ je omenila strupeno žena, „opazovati sosede . . . vohuniti . . . Sramujte se!“

„Lepa vzgoja,“ je pripomnila sorodnica, „priklatiti se v tujo hišo in neznanec delati moralne pridige. . . Fej, grdobija!“

Pestunja je dejala: „V moji prejšnji službi je prišel nekoč v hišo fin gospod in pozneje smo opazili, da je izginila suknja iz predsobe. Poj- di, dravec . . . pojdi . . .“

Tedaj so stali vsi štirje pred menoj, pozabili so na svoj prepri- zedniti in me gledali srđito. Na me- nil sem se in zapustil sobo. Ljudje nočejo nikoli slišati resnice . . .

(Konec.)

Pravila ZDRUŽBE TRGOVCEV za srez Murska Sobota.

(Nadaljevanje.)

Telesno sposobnost je treba dokazati pri sklepanju pogodbe z zdravniškim potrdilom. Zdravniški pregled opravi šolski zdravnik brezplačno in takse prosto.

Učna pogodba se mora skleniti najkasneje v 8 dneh po sprejemu učenca.

Pogodba ki se sklene pri udruženju, mora biti pismena, sestavljena v treh enakih izvodih ter mora vsebovati:

1. rodbinsko in rojstno ime učnega gospodarja;
2. učenčevo rodbinsko in rojstno ime, leto in kraj rojstva, bivališče, pristojnost in šolsko izobrazbo;
3. rodbinsko in rojstno ime ter bivališče njegovih staršev, varuha ali drugih zakonitih zastopnikov;
4. podatke iz zdravniškega spričevala;
5. označbo stroke, katero se želi učiti;
6. čas, za katerega se pogodba sklepa (pričetek, trajanje in konec);
7. vzajemni dogovor, da se prevzemajo dolžnosti, označene z obrtnim zakonom, da se učni gospodar ali njegov namestnik predvsem obvezujeta, učenca v stroki, ki naj se je učil poučevati in da bo učenec marljivo delal;

8. morebitne določbe o odškodnini za učenje, o višini in načinu plačevanja nagrade učenca za delo, o dajanju hrane, preskrbe, obleke, stanovanja in o višini odškodnine za protipravno prelomev pogodbe;

Učni gospodar, ki se pri sprejemanju učenca ne drži teh predpisov, se kaznuje po § 397 ob. z. (25 do 1500 Din).

Ob sprejemu učenca se sme določiti poizkusni čas, tekom katerega smeta obe stranki poljubno odstopiti od pogodbe.

Poizkusni čas sme trajati največ en mesec, ki se učenca ne šteje v predpisani učni čas.

Sprejemnina, ki jo mora plačati učenec ob sklepu pogodbe znaša Din 50.—, oprostnina pa Din 100.— za plačilo teh pristojbin jamči učni gospodar.

Učni gospodar je dolžan skrbeti za to, da se učenec v stroki izuči. Ne sme mu odzemanj prilike in časa, potrebnega za učenje in ga ne sme uporabljati za posle, ki niso v zvezi z njegovim stroko in se ravnati po določenih §§ 269 in 270 ob. z.

II. Prestanek učnega razmerja.

Glede prestopka učnega razmerja veljajo določbe §§ 271 do 278 ob. z. Prestanek ali razvezo pogodbe mora član udruženja prijaviti upravi tekom 8 dni. Če ima učenec varuha, je treba prijaviti prestopak ali razvezo pogodbe tudi varuškemu oblastvu.

Učni gospodar je dolžan izdati učenca potrdilo o trajanju učenja tudi če se je učno razmerje pred časom uknilo.

Če učni gospodar umrje, ali če učenec zaradi drugega zadržka ne more dobiti potrdila, izda potrdilo udruženje.

III. Kdo sme imeti učenca.

Učence smejo sprejemati samo oni člani udruženja, ki izpolnjujejo vse zakonske pogoje za izvrševanje trgovine, katerega naj se učenec uči in pri katerih je učenje učenca zajamčeno.

Ne smejo pa imeti učenca člani udruženja, ki so obsojeni zaradi zločinstva ali prestopka, storjenega iz koristoljubja ali zoper javno moralo; ki so obsojeni zaradi zločinstva ali prestopka za kaznjiva dejanja, storjena naklepoma zoper življenje in telo svojega pomožnega objekta in sicer, če so kaznovani prvokrat, za čas dveh let po prestani kazni na prostosti, za vedno pa, če so storili omenjeno zločinstvo ali prestopok v povratku; končno člani udruženja, ki jim je upravno oblastvo odvzelo pravico imeti vajenca, za čas, ki je označen v razsodbi.

IV. Kdaj se sme odvzeti pravica imeti vajenca.

Pravico, imeti učenca, more obče upravno oblastvo odvzeti za vedno ali za določen čas članom udruženja, ki so hudo prekršili dolžnosti proti svojim učencem, glede morale ali zlo-

(Dalje sledi.)

dežno nizko ceno kupil blago, pozneje ugotovil, da kvaliteta blaga ne odgovarja niti navidezno nizki ceni.

Ker je trgovanje potnikov pri zasebnikih v pretežni meri nesolidno, opozarja Zdržba trgovcev vse prebivalstvo na določbe § 143 zakona o obrtih, ki urejuje trgovanje potnikov.

§ 143 zakona o obrtih določa namreč, da smejo imetniki obrti sami ali po svojih trgovskih potnikih na stalnem poslovnem sedežu ali zunaj njega iskati naročila za kolonijalno, špecerijsko blago, za kemijske in rudninske izdelke kakor tudi za manufakturno, konfekcijsko in galanterijsko blago in perilo, samo pri podjetjih, ki obratujejo s tem blagom. Pri drugih osebah smejo iskati za tako blago naročil sami ali po svojih trgovskih potnikih le na poziv. Velika večina številnih potnikov, ki obiskujejo zasebnike, kupčuje torej preko določb zakona o obrtih, in so take kupčije nične v smislu § 145 zakona o obrtih, ki pravi: da so opravila trgovskih potnikov, sklenjena z osebami, pri katerih po zakonu ni dovoljeno iskati naročil — nične.

Zdržba trgovcev opozarja prebivalstvo tudi na to, da so tudi reklamacije za tako naročeno ali prodano blago navadno brezuspešne, ker so na naročilnici običajne klavzule, ki vsako reklamacijo onemogočajo.

V interesu reelne trgovine in pravtako v interesu kupca je, da se tako protizakonito trgovanje zatre.

Zato pozivlja Zdržba trgovcev v lastnem interesu vse zasebnike, da ne kupujejo in ne naročajo blaga pri potnikih, ki jih ne poznajo in tvrdkah o katerih obstoju in solidnosti se niso prepričali. Zdržba trgovcev tudi pozivlja vse zasebnike, da ji konkretno naznanijo vse primere, v katerih so bili iz takih kupčij oškodovani. Pozivlja pa se tudi obrtne in varnostne oblasti, da uvažujejo tezadevne določbe zakona o obrtih.

Akademik.

V zadevi pisma z dne 28. t. m. ni rad govoril osebno. — u —

Podružnica
**Murska
Sobota**

Primerni darovi sa sv. Miklavža — prvovrstni domači izdelek.

Za dom:

- Damske copate, v barvah
po želji à Din **38**—
Damski čevlji za dom
à Din **38**—
Otroške copate od Din **25**— dalje

Čevlji za zimo:

- otroški visoki čevlji št. 26-30
Din **85**—
otroški visoki čevlji št. 31-35
Din **105**—

Damski elegantni in udobni
čevlji v vseh barvah in kombinacijah od Din **145**— dalje

Odlična kvaliteta in nizke
cene so merodajne.

Kupujte samo čevlje prvovrstnega domačega izdelka.

Tržne cene

- Biki kg od 2 do 3— Din,
telice kg od 2 do 3—5 Din, teleta
kg 5 do 6— Din, krave kg od 1 do
2—3. Svinje kg 7—8 Din.
V nadrobni prodaji so cene sle-

deče: govedina kg. 6—8 Din, svinjetina kg. 10—14 Din, teletina kg. 6—14 Din, moka pšenična ogg. kg. 3.50 do 3.75 Din, moka II. kg. 3.25—3.50 Din, moka V. kg. 3.— Din, moka ržena kg. 3 do 3.50 Din, kava su-

rova kg. 50 90 Din, kava pražena kg. 56—140 Din, riž kg. 6—14 Din, sladkor kristalni kg. 15— Din, v glavah kg. 16— Din, kocke kg. 17— Din, bučno olje 1 lt. 14 Din, olje olivno 1 lt. 16—24 Din, sol Kreška kg. 2.50 Din, sol morska mleta kg. 2.75, sol živinska kg. 1.40 Din, milo navadno kg. 9 Din, milo Zlatorog in Gazela kg. 12 Din, milo terpentinsko kg. 14 Din, petrolej lt. 7 Din, sveče pkt. 9 Din.

Cene deželnim pridelkom v tekočem tednu so sledeče: pšenica 1 q 150.— Din, žito 1 q 120.— Din, koruza debela 1 q 165.— Din, koruza čequatine 1 q 130.— Din, oves 1 q 120.— Din, ajda 1 p 90—100 Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 D, krompir 1 q 40—55 D, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Umetna gnojila: superfosfat 16% 1 q 96, tomažova žlindra 18—20% 1 q 120.— Din, Nitrofoskal 1 q 148.— Din, kalijeva sol 42% 1 q 182.— D, apneni prah pri odjemu celega vagona 1 q 18 Din.

Cement: Trboveljski 1 q 67.— Din, cement splitski 1 q 65.— Din, apno žgano 1 q 6.— Din.

**Sprejem
tako 2 vajenca.**
KUTASSY EUGEN strojno mizarstvo
3 Bogojina.

Zahvala.

Vsem, ki ste spremili našo pokojno

KATARINO ŠKRABAN

k večnemu počitku se najsrčneje zahvaljujemo. Posebej še g. župniku za poslovilni govor, gasilnemu društvu in vsem darovalcem cvetja.

Černelavci-Veščica, 27. nov. 1932.

Žalujoči ostali.